

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.II.30.014/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek - a Papp és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Papp Kornél) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és elszámolás iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. november 17. napján kelt 11.G.40.205/2015/20. számú végzése ellen az alperes 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy az alperes az elsőfokú ítélet szerinti törzskönyvet a felperes részére köteles kiadni az ott írt határidőben.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 12 700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes magáncélú használatra megvásárolta a **(gpjmű frg.rszm.-a)** Opel Corsa típusú gépjárművet bruttó 2 430 000 Ft vételárért. A vételárból 2 100 000 Ft finanszírozására az alperes jogelődjével, a Lombard Finanszírozási Zrt-vel (a továbbiakban: alperes) 2007. március 22. napján megkötötte a **(kölcshszerződés száma)** számú kölcsönszerződést. A felek az egyedi szerződésben rögzítették a havi törlesztő részletek összegét és esedékességét, az összes törlesztő részlet összegét (4 730 880 Ft), a törlesztő részletek számát (120 alkalom), azaz a futamidőt, továbbá a teljes hiteldíjmutató mértékét (21,92 %). A kamat- és az árfolyamváltozás {(kamatváltozás I. és kamatváltozás II.) árfolyamváltozás} elszámolásának módjaként az ún. havi normál deviza konstrukcióban állapodtak meg.

A kölcsönszerződés részét képezte az alperes gépjármű hitelezési tevékenységére vonatkozó **(üzletszabályzat jelölése)** számú üzletszabályzata (továbbiakban: Üsz.), amely többek között az alábbi - a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazta:

- IV.7.: „Amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy Kölcsönbevevő köteles a Hitelező felszólítására - az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.”

- IV.9.: „Amennyiben a Kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni."
- VI.1.: „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg".

A peres felek a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg a kölcsön visszafizetésének biztosítására - felfüggesztő feltétellel - adásvételi szerződést kötöttek, és az alperes javára opciós jogot alapítottak a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az opciós szerződés 4. pontja szerint az alperes a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig a kölcsönbevevő vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását maradéktalanul nem teljesítette. A felek a vételi jog biztosítására az opciós joggal terhelt gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek (szerződés 6. pont). A szerződés 7. pontja szerint a hitelező a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

A kölcsönszerződés az alperes felmondásával 2015. szeptember 23. napján megszűnt.

A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségére alapítottan kérte kötelezni az alperest 3 106 551 Ft megfizetésére, valamint a perrel érintett gépjármű törzskönyvének kiadására, kérte továbbá az ügyleti kamatláb 4,5 %-ra történő módosítását az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 241. §-a alapján, és kérte annak megállapítását, hogy a felperes felmondása jogellenes.

A törzskönyv kiadására vonatkozó keresete indokaként előadta, az alperes opciós joga megszűnt, mert érvénytelen az Üsz-nek az e jog meghosszabbítását engedő IV.7. pontja, valamint az opciós szerződés 4. pontja. Ezen kívül azzal érvelt, hogy tartozását maradéktalanul kiegyenlítette, sőt túlfizetése van.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A törzskönyv kiadására irányuló kereset kapcsán hangsúlyozta, a törzskönyv birtokban tartása a kölcsön visszafizetésének az opciós szerződéstől független, atipikus biztosítéka, az nem az opciós jog megszűnéséhez kapcsolódik, hanem a felperes teljesítésével függ össze. Hivatkozva az Üsz. IV. 9. pontjában foglaltakra kiemelte, a törzskönyv kiadására csak akkor köteles, ha a felperes az összes tartozását megfizette, ez pedig nem történt meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével érvényessé nyilvánította a perbeli kölcsönszerződést 20,02 % mértékű induló ügyleti kamattal, és kötelezte az alperest a gépjármű törzskönyvének kiadására. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett a perköltség valamint a feljegyzett eljárási illeték viseléséről. Határozata törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezésének indokaként kiemelte, az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszerítése érdekében került a

törzskönyv a hitelező alperes birtokába. E biztosítékok pedig megszűntek az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltével, és az adásvételi szerződés hatálytalanságára tekintettel.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést nyújtott be.

Az ítéletábra a felperes fellebbezését és igazolási kérelmét a Gpkf.II.30.048/2017/2. számú, 2017. március 30-én kelt végzésével elutasította. Erre tekintettel a másodfokú eljárás tárgyát kizárólag az alperes fellebbezése képezte.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezés mellőzését, e körben a kereset elutasítását kérte. Továbbra is hangsúlyozta azt az álláspontját, miszerint a törzskönyv birtoklásának joga a kölcsönszerződés opciós jogtól független biztosítéka. Az Üsz. IV.9. pontjára utalva kiemelte, ez a rendelkezés önálló biztosítékként került kikötésre, nem az opciós szerződésnek, hanem a felek között létrejött kölcsönszerződés teljesítésének az önálló biztosítéka, amely rendelkezésből következően a felperes csak akkor tarthat igényt a gépjármű törzskönyvére, ha maradéktalanul teljesítette a kölcsönszerződésből fakadó kötelezettségét. Ez azonban nem történt meg, ezért nem tarthat alappal igényt a törzskönyvre. Ezen kívül azzal érvelt, hogy a Kúriának az ettől eltérő jogi álláspontja az eljáró bíróságot döntése meghozatalakor nem köti.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperest az opciós joga biztosítékaként illette meg az opciós jog tárgyát képező gépjármű törzskönyve birtokban tartásának joga, s miután az opciós jog - annak gyakorlása nélkül - megszűnt a szerződéskötéstől számított 5 év elteltével, az alperesnek nincs olyan jogcíme, amely alapján jogszerűen visszatarthatná a törzskönyvet. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének e körben kifejtett indokaival maradéktalanul egyetért, azt megismételni nem kívánja.

Kétségtelen, hogy a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítéletében foglalt döntés és jogi álláspont a jelen ügyben eljáró bíróságot nem köti. Az ítéletábra azonban mindenben osztja az ott kifejtetteket, nevezetesen, hogy az Üsz. törzskönyvet érintő kikötése, így a IV.9. és a VI.1. pontja, valamint az opciós szerződés 6. pontja szerkezetéből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettséggé az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszerítése érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

Az alperes által sem vitatottan az opciós joga 2012. március 22. napján megszűnt. A peradatok szerint a szerződés felmondására ezt követően, 2015. szeptemberében került sor, arra pedig nem merült fel adat, és maga az alperes sem állította, hogy az opciós joga megszűnését megelőzően az annak gyakorlását megalapozó feltétel bekövetkezett, mint ahogyan azt sem, hogy az erre nyitva álló ötéves határidőn belül gyakorolta volna az opciós jogát, ezért - a fentiekre figyelemmel - nem tarthat alappal igényt a törzskönyvre, azt köteles kiadni a felperes részére, függetlenül attól, hogy a felperesnek áll-e még fenn vele szemben tartozása.

Amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt az ítélete indokolásában, az Üsz. IV.9. pontja csak azt az esetet szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. E

rendelkezésnek nem tulajdonítható olyan értelmezés, miszerint a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. Mindez az opciós szerződés 4. pontjával együtt értelmezve pusztán azt jelenti, hogy a felek az opciós jog gyakorlására nyitva álló 5 éven belüli teljesítés esetére szabályozták a hitelezőnek azt a kötelezettségét - törzskönyv kiadása - ami ilyen szabályozás hiányában is terhelte volna az alperest.

Ha a felek célja az lett volna, hogy az opciós időszak elteltét követően is joga legyen az alperesnek a törzskönyvet birtokában tartani, ilyen tartalmú megállapodás megkötésére a Ptk. 200. § (1) bekezdése alapján lehetőségük lett volna, azonban annak a kölcsönszerződés egyedi részének megfogalmazásából, vagy a kölcsönszerződés részévé vált általános szerződési feltételekből egyértelműen ki kellett volna tűnnie. Az Üsz. alperes által hivatkozott IV.9. pontjában szereplő kikötésnek azonban annak teljes megszövegezése alapján csak kiterjesztő értelmezéssel tulajdonítható az alperes szerinti tartalom, a kiterjesztő értelmezést viszont az 1959-es Ptk. 207. § (4) bekezdése kifejezetten tiltja.

Az előbbi indokokra tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részének érintetlenül hagyása mellett, a megfellebbezett rendelkezéseket helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az ítéltábla az alaptalanul fellebbező alperest kötelezte a felperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Annak mértékét - 4 munkaóra alapulvételével - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a fellebbezésére az illetéket leróta, így erről az ítéltáblának nem kellett rendelkeznie.

S z e g e d , 2017. április 26.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Tóth Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró